

hørende i" bliver staaende, navnlig forbi § 1 handler om Ophævelsen af Pastvangen, ikke blot ved Ankomsten i Landet, men ogsaa ved Reiser i Landet, og det Sidste „er hjemmehørende i" vil være den mere passende Lovbestemmelse for det sidste Tilfælde. Forsaavidt man vil indvende derimod, at naar man opstiller Bestemmelsen saaledes, at Personer, der ankomme fra Sverrig, ere fritagne for Pastvang, saa vilde de fra de tydske Stater, som det igrunder er at man frygter for, fordi man ikke kan blive af med dem igjen, faae Leilighed til at komme herind, nemlig igjennem Norge og Sverrig samt Storbritannien, da vil jeg, dertil svare, at den Indvandring af tydske Undersaatter, som skeer fra Norge og Sverrig og Storbritannien, kun har Lidet at bethyde, hvorimod det er den Indvandring, der skeer igjennem Hertugdømmerne Holsteen og Slesvig, som har stor Betydning. Jeg vil derfor ansee det for nødvendigt, at der i § 1 blev foretaget den Forandring, at der kom til at staa: „som ankomme fra eller ere hjemmehørende i"; og at en tilsvarende Forandring foregaaer i § 2. Derimod har jeg ikke Noget imod, at Lovudkastet iøvrigt vedtages i det Væsentlige uforandret. Jeg skjønner imidlertid ikke, at der kan være noget Særdeles imod at optage en saadan Bestemmelse, som blev foreslaaet i det andet Thing, men der blev forkastet, og som sigtede til, udtrykkelig at udtale, at den Undersøgelse, som i Henhold til Forordningen af 10de December 1828 skal finde Sted med Hensyn til visse Personer, er ophævet ligeoverfor de Lande, med Hensyn til hvis Undersaatter Pastvangen er hævet; det forekommer mig ikke, at der kunde være noget særdeles Betænkeligt derved, og jeg kan ikke skjønne, at de Indvendinger, som den høitærede Justitsminister anførte derimod, ere aldeles afgjørende; men dog vil jeg berolige mig ved, at den høitagtede Justitsminister har erklæret, at dette var den rette Fortolkning af Loven, og at han navnlig vilde gjøre det gjældende ved Circulærer til vedkommende Øvrigheder, at Bestemmelserne i Forordningen af 10de December 1828 skulle betragtes som bortfaldne ligeoverfor de paagjældende Lande, og at altsaa Haandværksfvenne og Andre, der komme ind for at søge Arbejde, ikke skulle underkastes

en saadan Undersøgelse. Den høitærede Minister har derhos antydet, at han vilde tage en Forandring i den nævnte Forordning af 1828 i det Hele under Overveelse. I den norske Paslov findes der en Bestemmelse, hvorefter Regjeringen i saadanne Tilfælde, naar en Krig er begyndt eller forestaaer, kan træffe en Bestemmelse, hvorved Pastvang atter indføres, men det forekommer mig rigtigt, at man ikke har optaget en saadan Bestemmelse i Lovforslaget, idet Regjeringen i saadanne Tilfælde ved Grundlovens § 30 har tilstrækkelig Myndighed til at anordne det Fornødne gennem en foreløbig Lov.

Jeg skal derfor tilraade Lovforslaget med de af mig antydede Forandringer til Vedtagelse af det ærede Thing.

Møllen: Jeg skal indrømme, at den Bemærkning, den ærede Rigsdagsmand først gjorde med Hensyn til det tvivlsomme Udtryk „hjemmehørende", ogsaa stiller sig for mig paa samme Maade; men naar han dernæst forøvrigt er villig til at tage Lovudkastet, saaledes som det foreligger, uforandret, og endogsaa føler sig tilfredsstillet med, at det i det andet Thing stillede Endringsforslag ikke blev vedtaget, maa jeg være aldeles uenig med ham. Den eneste Forandring, der er foregaaet i det andet Thing, er jo allerede antydet af den høitærede Formand og bestaaer deri, at der i § 2 er sat „Landet" istedetfor „Kongeriget" (Tscherning: Maa jeg bede om Ordet!). Ved Placaten af 7de August 1846 er jo allerede den indre Samfærdsel lettet betydeligt, idet Pastvangen deri er ophævet; før kunde jo Ingen reise fra Sjælland til Thy uden at være forshnet med Pas; denne Gæne er som sagt ophævet ved den nævnte Placat; der findes kun den Besynderlighed, at der staaer „mellem vore Hertugdømmer og det øvrige Land", medens der før stod „i Kongeriget til vore Hertugdømmer"; man seer altsaa deri fastholdt det gamle Adskillelsesprincip mellem Hertugdømmet Slesvig og Kongeriget, og det findes allerede i en meget ældre Forordning, hvoraf jeg ret strax skal tillade mig at citere nogle Ord. Som det vil sees af Motiverne, har den høitærede Minister til Grund for nærværende Lovforslag lagt et For-